

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 61.525/4
du 12 juin 2017

sur

un projet d'arrêté royal
'modifiant l'arrêté royal du
19 juillet 2000 relatif à la
perception et à la consignation
d'une somme lors de la
constatation de certaines
infractions en matière de
transport par route et l'arrêté
royal du 19 avril 2014 relatif à
la perception et à la
consignation d'une somme lors
de la constatation d'infractions
en matière de circulation
routière'

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 61.525/4
van 12 juni 2017

over

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot wijziging van het
koninklijk besluit van
19 juli 2000 betreffende de
inning en de consignatie van
een som bij het vaststellen van
sommige inbreuken inzake het
vervoer over de weg en van het
koninklijk besluit van
19 april 2014 betreffende de
inning en de consignatie van
een som bij de vaststelling van
de overtredingen inzake het
wegverkeer'

Le 15 mai 2017, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Mobilité, chargé de Belgocontrol et de la Société nationale des chemins de fers belges à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 19 juillet 2000 relatif à la perception et à la consignation d'une somme lors de la constatation de certaines infractions en matière de transport par route et l'arrêté royal du 19 avril 2014 relatif à la perception et à la consignation d'une somme lors de la constatation d'infractions en matière de circulation routière'.

Le projet a été examiné par la quatrième chambre le 12 juin 2017. La chambre était composée de Pierre LIÉNARDY, président de chambre, Martine BAGUET et Bernard BLERO, conseillers d'État, Christian BEHRENDT et Marianne DONY, assesseurs, et Colette GIGOT, greffier.

Le rapport a été présenté par Yves CHAUFFOUREAUX, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre LIÉNARDY.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 12 juin 2017.

*

Op 15 mei 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Mobiliteit belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 juli 2000 betreffende de inning en de consignatie van een som bij het vaststellen van sommige inbreuken inzake het vervoer over de weg en van het koninklijk besluit van 19 april 2014 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van de overtredingen inzake het wegverkeer'.

Het ontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 12 juni 2017. De kamer was samengesteld uit Pierre LIÉNARDY, kamervoorzitter, Martine BAGUET en Bernard BLERO, staatsraden, Christian BEHRENDT en Marianne DONY, assessoren, en Colette GIGOT, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Yves CHAUFFOUREAUX, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre LIÉNARDY.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 juni 2017.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

FORMALITÉS PRÉALABLES

1. L'accord du Ministre du Budget est visé à l'alinéa 6 du préambule du projet. Celui-ci ne figure toutefois pas dans le dossier joint à la demande d'avis.

Il revient par conséquent à l'auteur du projet de veiller au bon accomplissement de cette formalité préalable.

2. Le projet doit également être soumis à l'avis des Inspecteurs des Finances accrédités auprès de chacun des ministres dont les compétences sont concernées. Ne figurent toutefois dans le dossier joint à la demande d'avis que les seuls avis donnés par les Inspecteurs des Finances accrédités auprès des Ministres de la Justice et de la Mobilité et des Transports.

Il revient également à l'auteur du projet de veiller à l'accomplissement complet de cette formalité préalable.

EXAMEN DU PROJET

1. La demande d'avis expose notamment :

« Tot slot wens ik u te wijzen op de vraag die de Vlaamse regering in haar advies aan de Raad van Staat opwerpt aangaande de bevoegdheid, namelijk of de procedure inzake de onmiddellijke inning al dan niet als een onderdeel van de strafvordering moet worden beschouwd. Op dat punt meent de FOD Mobiliteit en Vervoer dat de onmiddellijke inning moet worden beschouwd als een vorm van geanticipeerde toepassing van de strafrechtelijke minnelijke schikking (die deze evenwel niet vervangt), bedoeld in artikel 216*bis* van het Wetboek van Strafvordering. De procedure voor de onmiddellijke inning vertoont immers gemeenschappelijke kenmerken met die van de strafrechtelijke minnelijke schikking, die voortvloeit uit de toepassing van het algemene rechtsprincipe dat het openbaar ministerie appreciatiebevoegdheid geniet inzake de vervolgingen.

Artikel 65 voorziet namelijk dat de ambtenaren en beampten die een onmiddellijke inning mogen voorstellen door de procureur-generaal moeten zijn gemachtigd (§ 1, derde lid). Door betaling vervalt de strafvordering, tenzij het openbaar ministerie alsnog kennis geeft van zijn voornemen die vordering in te stellen (§ 2). Het opschrift zelf van deze bepaling herneemt het idee van 'eventueel verval van de strafvordering tegen betaling van een som'. Ook in § 6 wordt het idee bevestigd dat de onmiddellijke inning in feite een geanticipeerde strafrechtelijke minnelijke schikking is en dus een deel van het geheel van de strafvordering.

De procedure van de onmiddellijke inning moet dus volgens de FOD Mobiliteit en Vervoer worden beschouwd als een etappe van de strafvordering, die tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid behoort.

In de voorbereidende werkzaamheden van de laatste Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen wordt bevestigd dat de reikwijdte van de (impliciete) bevoegdheid van de gewesten inzake sancties moet worden begrepen in die zin dat zij 'geen afbreuk aan de prerogatieven van de politie, het parket en de rechtbanken en hoeven' doen (*Doc. parl.*, Senaat, zitting 2012-2013, n° 5-2232/1, p. 138) ».

Il doit effectivement être considéré que la procédure de perception immédiate prévue par l'article 65 de la loi 'relative à la police de la circulation routière', coordonnée le 16 mars 1968, en ce qu'elle concerne des infractions pénalement sanctionnées, relève bien de la compétence de l'autorité fédérale en matière de procédure pénale.

Le projet examiné n'appelle, dès lors, pas d'observation sur ce point.

2. Pour le surplus, le projet n'appelle pas d'autre observation.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

1. In het zesde lid van de aanhef van het ontwerp wordt verwezen naar de akkoordbevinding van de minister van Begroting. Deze akkoordbevinding bevindt zich echter niet in het dossier dat bij de adviesaanvraag is gevoegd.

De steller van het ontwerp moet er bijgevolg voor zorgen dat dit voorafgaande vormvereiste naar behoren vervuld wordt.

2. Het ontwerp moet eveneens om advies voorgelegd worden aan de inspecteurs van Financiën geaccrediteerd bij elk van de ministers die de betrokken bevoegdheden uitoefenen. In het dossier dat bij de adviesaanvraag is gevoegd bevinden zich evenwel alleen de adviezen van de inspecteurs van Financiën geaccrediteerd bij de minister van Justitie en bij de minister van Mobiliteit en Vervoer.

De steller van het ontwerp moet ervoor zorgen dat ook dit voorafgaande vormvereiste volledig vervuld wordt.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

1. In de adviesaanvraag wordt inzonderheid het volgende gesteld:

“Tot slot wens ik u te wijzen op de vraag die de Vlaamse regering in haar advies aan de Raad van Staat opwerpt aangaande de bevoegdheid, namelijk of de procedure inzake de onmiddellijke inning al dan niet als een onderdeel van de strafvordering moet worden beschouwd. Op dat punt meent de FOD Mobiliteit en Vervoer dat de onmiddellijke inning moet worden beschouwd als een vorm van geanticipeerde toepassing van de strafrechtelijke minnelijke schikking (die deze evenwel niet vervangt), bedoeld in artikel 216*bis* van het Wetboek van Strafvordering. De procedure voor de onmiddellijke inning vertoont immers gemeenschappelijke kenmerken met die van de strafrechtelijke minnelijke schikking, die voortvloeit uit de toepassing van het algemene rechtsprincipe dat het openbaar ministerie appreciatiebevoegdheid geniet inzake de vervolgingen.

Artikel 65 voorziet namelijk dat de ambtenaren en beambten die een onmiddellijke inning mogen voorstellen door de procureur-generaal moeten zijn gemachtigd (§ 1, derde lid). Door betaling vervalt de strafvordering, tenzij het openbaar ministerie alsnog kennis geeft van zijn voornemen die vordering in te stellen (§ 2). Het opschrift zelf van deze bepaling herneemt het idee van ‘eventueel verval van de strafvordering tegen betaling van een som’. Ook in § 6 wordt het idee bevestigd dat de onmiddellijke inning in

feite een geanticipeerde strafrechtelijke minnelijke schikking is en dus een deel van het geheel van de strafvordering.

De procedure van de onmiddellijke inning moet dus volgens de FOD Mobiliteit en Vervoer worden beschouwd als een etappe van de strafvordering, die tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid behoort.

In de voorbereidende werkzaamheden van de laatste Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen wordt bevestigd dat de reikwijdte van de (impliciete) bevoegdheid van de gewesten inzake sancties moet worden begrepen in die zin dat zij 'geen afbreuk aan de prerogatieven van de politie, het parket en de rechtbanken en hoeven' doen (*Parl.St. Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 138*)."

Er moet inderdaad aangenomen worden dat de procedure van onmiddellijke inning bepaald in artikel 65 van de wet 'betreffende de politie over het wegverkeer', gecoördineerd op 16 maart 1968, in zoverre ze betrekking heeft op overtredingen die strafrechtelijk bestraft worden, wel degelijk tot de bevoegdheid van de federale overheid inzake de strafvordering behoort.

Het voorliggende ontwerp geeft op dit punt dan ook geen aanleiding tot enige opmerking.

2. Voor het overige geeft het ontwerp geen aanleiding tot andere opmerkingen.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Colette GIGOT

Pierre LIÉNARDY